

УДОСКОНАЛЕННЯ ВЗАЄМОДІЇ СЛІДЧОГО З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛІВ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЩОДО ФІГУРАНТІВ ЗЛОЧИННОГО ОБ'ЄДНАННЯ, ЯКІ ВЧИНЯЮТЬ НЕЗАКОННЕ ПОВОДЖЕННЯ З ВОГНЕПАЛЬНОЮ ЗБРОЄЮ

У статті сформульовані напрями вдосконалення взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності щодо фігурантів злочинного об'єднання, які вчиняють незаконне поведження з вогнепальною зброєю. Зокрема, проаналізовано п. 3.4 Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 14 серпня 2012 р. № 700, п. 4 розділу III Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 р. № 575, ч. ч. 2 та 3 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Автор дійшов висновку, що однією з головних форм взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поведження з вогнепальною зброєю, є надання слідчому матеріалів, зібраних під час оперативно-розшукової діяльності, з метою вирішення питання щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань. Крім того, документування протиправної діяльності фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поведження з вогнепальною зброєю, у більшості випадків можливе в повному обсязі в разі проведення оперативно-розшукових заходів та після отримання даних, які свідчать про ознаки злочину, відповідальність за який передбачена ст. 263 Кримінального кодексу України (наприклад, зберігання, придбання чи передача зброї), шляхом проведення комплексу оперативно-розшукових заходів, зокрема, контрольованої поставки та оперативної закупки тощо.

Ключові слова: *взаємодія, злочинне об'єднання, незаконне поведження з вогнепальною зброєю, нормативно-правовий акт, оперативний та слідчий підрозділ Національної поліції, реалізація матеріалів оперативно-розшукової діяльності.*

В статті сформульовані напрями удосконалення взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поведження з вогнепальною зброєю. Зокрема, проаналізовано п. 3.4 Інструкції об організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 14 серпня 2012 р. № 700, п. 4 розділу III Інструкції об організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 р. № 575, ч. ч. 2 та 3 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність».

Автор пришел к выводу, что одной из главных форм взаимодействия следователя с оперативными подразделениями Национальной полиции при реализации материалов оперативно-розыскной деятельности относительно фигурантов преступного объединения, которое совершает незаконное обращение с огнестрельным оружием, является предоставление следователю материалов, собранных в ходе оперативно-розыскной деятельности, с целью решения вопроса о внесении сведений в Единый реестр досудебных расследований. Кроме того, документирование противоправной деятельности фигурантов преступного объединения, которое совершает незаконное обращение с огнестрельным оружием, в большинстве случаев возможно в полном объеме в случае проведения оперативно-розыскных мероприятий и после получения данных, свидетельствующих о признаках преступления, ответственность за которое предусмотрена ст. 263 Уголовного кодекса Украины (например, хранение, приобретение или передача оружия), путем проведения комплекса оперативно-розыскных мероприятий, в частности, контролируемой поставки и оперативной закупки и других.

Ключевые слова: взаимодействие, преступное сообщество, незаконное обращение с огнестрельным оружием, нормативно-правовой акт, оперативное и следственное подразделение Национальной полиции, реализация материалов оперативно-розыскной деятельности.

The article outlines directions for improving the interaction of the investigator with the operational units of the National Police during the implementation of the materials of the operatively-search activity on the detainees of the criminal association who commit the illicit handling of firearms. In particular, p. 3.4 was analyzed. Instructions on the organization of interaction of the bodies of pre-trial investigation with other bodies and units of internal affairs in the prevention, detection and investigation of criminal offenses, approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated August 14, 2012, № 700, p. 4 Section III Instructions on the organization of interaction of bodies pre-trial investigation with other bodies and units of the National Police of Ukraine in the prevention of criminal offenses, their detection and investigation, approved by the Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of July 7, 2017 № 575, p. p. 2 and 3 of art. 7 of the Law of Ukraine “On Operational Investigative Activity”.

The author concludes that one of the main forms of interaction between the investigator and the operational units of the national police during the implementation of the materials of the operatively-search activity regarding the detainees of the criminal association committing the illicit use of firearms is the provision of investigative materials collected during the operational search activity, from to address the issue of making information to the Unified Register of Pre-trial Investigations. In addition, documenting the illegal activity of the detainees of a criminal association committing the illicit use of firearms, in most cases, is possible in full in the event of an operational-search activities and after receiving data indicating the signs of a crime the responsibility for which provided for in art. 263 of the Criminal Code of Ukraine (for example, storage, acquisition or transfer), through the implementation of an operational-search activities complex, in particular, controlled delivery and operational procurement, etc.

Key words: interaction, criminal association, illegal use of firearms, normative-legal act, operative and investigative unit of the National Police, realization of materials of operative-search activity.

Постановка проблеми. Спільна діяльність слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції може бути зведена до виконання завдань кримінального провадження, які визначені в ст. 2 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI. Зокрема, до цих завдань належать такі:

- захист особи, суспільства й держави від кримінальних правопорушень;
- охорона прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження;
- забезпечення швидкого, повного й неупередженого розслідування та судового розгляду, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності

в міру своєї вини, а жоден невинуватий не був обвинувачений чи засуджений, жодна особа не була піддана необгрунтованому процесуальному примусу та щоб до кожного учасника кримінального провадження була застосована належна правова процедура [1].

Однак зазначені підрозділи вирішують поставлені завдання в межах визначеної законодавством України компетенції шляхом здійснення заходів, передбачених як КПК України, так і Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність». Таким чином, слідчі та оперативні підрозділи Національної поліції здійснюють свої основні повноваження, передбачені ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 р. № 580-VIII, а саме: слідчі здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень у межах визначеної підслідності (п. 6 ч. 1); оперативні працівники здійснюють оперативно-розшукову діяльність відповідно до закону (п. 26 ч. 1) [2]. Остання обставина зумовлює застосування різних прийомів, способів і засобів для досягнення загальної мети та свідчить про необхідність злагодженої спільної роботи під час вирішення конкретних практичних завдань.

Водночас особливості спільної, злагодженої діяльності слідчого з оперативними підрозділами під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності (далі – ОРД), у тому числі щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю, регламентується відомчими нормативно-правовими актами, які до цього часу не узгоджені із чинним законодавством, а в деяких випадках чинність окремих норм утворює колізію.

У зв'язку із цим сучасний стан організації службово-функціональних обов'язків зазначених підрозділів вимагає пошуку шляхів вирішення проблемних питань, які виникають під час взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів ОРД щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю, і негайного вжиття заходів з удосконалення цієї сфери. Зазначене свідчить про актуальність дослідження окресленої проблематики.

Аналіз останніх публікацій. Вивченню проблем взаємодії оперативних і слідчих підрозділів правоохоронних органів присвячені праці Г.О. Бойка, В.О. Глушкова, Ю.М. Грошевого, В.В. Єфіменка, І.В. Капустіної, Л.М. Лобойка, В.П. Меживого, С.П. Мельниченка, С.Г. Павлікова, І.Ю. Рагуліна, В.В. Речицького, В.І. Сліпченка, Є.С. Тесленка, В.Г. Уварова, С.Б. Фоміна, В.С. Шаповалової, М.В. Щеголевої та інших авторів. Свого часу зазначені вчені зробили науковий внесок у дослідження вказаної проблематики.

Однак прийняття Кримінального процесуального кодексу України від 13 квітня 2012 р., Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» [3], а також відомчих нормативно-правових актів, зокрема Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 14 серпня 2012 р. № 700 [4] та Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затвердженої Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 р. № 575 [5], зумовило низку змін організаційно-правового характеру в цій сфері, що вимагає здійснення наукового пошуку вдосконалення взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів ОРД щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю.

Постановка завдання. Метою статті є науково обгрунтоване вирішення кола проблемних питань щодо взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів ОРД щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю.

Результати дослідження. Складний проблемно-конфліктний характер слідчих ситуацій, що виникають під час розслідування кримінальних правопорушень, зумовлений постійним вчиненням протидії з боку зацікавлених суб'єктів, що ускладнює встановлення й закріплення слідів злочину, збирання, отримання та належну фіксацію доказів, визначає складність розслідування. У зв'язку із цим окремі дослідники вважають, що найбільш важливою формою взаємодії слідчого та органів дізнання є сумісне планування [6, с. 36].

Так, Л.В. Борисова ще в 2010 р. зазначала, що найбільш вдалим методом для документування каналів надходження до споживачів наркотичних засобів і психотропних речовин є контрольоване постачання в комплексі з оперативною закупівлею, а використання оперативно-тех-

нічних засобів уможливило легалізацію матеріалів ОРД та їх використання в кримінальному процесі як доказів [6, с. 37].

Тенденція правозастосовної діяльності щодо наркозлочинів спостерігається донині. Підтвердженням цього є вимоги нормативних документів Головного слідчого управління Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС України), зокрема, обґрунтовано вважається практика документування збуту в межах оперативно-розшукових справ з огляду на те, що достовірна інформація про збут наркотиків певною особою є готуванням до тяжкого або особливо тяжкого злочину; відповідно, реалізація повинна здійснюватись після встановлення обставин вчиненого злочину, а також знаходження каналів надходження наркотичних засобів та місцезнаходження доходів, отриманих злочинним шляхом (пункт 3 вказівки Головного слідчого управління МВС України від 6 березня 2014 р. № 13/11-3842) [7, с. 39].

Однак, аналізуючи результати дослідження вчених, які займались проблемними питаннями розслідування незаконного перевезення вогнепальної зброї, що мають певну аналогію з наркозлочинами (предмет злочину заборонений до обігу; як правило, організовані групи та злочинні організації транспортують вогнепальну зброю для подальшого збуту або для вчинення злочинів, і рідко – для «колекційного» зберігання), можна сказати, що формування слідчих ситуацій, про які вже згадувалось, повинне складати уявлення про важливість іншої форми взаємодії слідчого з оперативними підрозділами, а саме реалізації матеріалів ОРД щодо фігурантів злочинного об'єднання (у нашому випадку того, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю).

Так, С.П. Мельниченко серед типових слідчих ситуацій виділяє таку, у якій особу злочинця встановлено, проте доказів недостатньо для повідомлення про підозру, і зазначає, що версії щодо цієї слідчої ситуації можуть розглядатися залежно від часу вчинення злочину: злочин уже було вчинено; злочин буде вчинено [8, с. 105–106].

Не заперечуючи думки згаданих учених, вважаємо слушною позицію із цього приводу О.Л. Христова, який зазначає, що одним із найбільш важливих напрямів взаємодії зазначених підрозділів є спільна робота під час реалізації матеріалів ОРД, оскільки саме в цей момент результати виконання оперативно-розшукової функції можуть бути приводами й підставами для початку здійснення кримінально-процесуальної дії [9, с. 149–150].

Таку позицію займають також інші автори, які як першу форму взаємодії виокремлюють саме наведену. Так, Г.Л. Д'яковський зазначає, що з огляду на зміни в процесуальному законодавстві до процесуальних форм, що можуть використовуватись під час розслідування незаконного позбавлення волі та викрадення людини, вчиненого групою осіб, належать такі:

- надання слідчому матеріалів, зібраних під час ОРД, з метою вирішення питання щодо внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР);
- виконання оперативним підрозділом доручень слідчого щодо перевірки оперативно-розшуковим шляхом відомостей, які мають значення для встановлення наявності чи відсутності підстав із метою внесення відомостей до ЄРДР за оперативними матеріалами;
- проведення невідкладних слідчих (розшукових) дій за дорученням слідчого;
- проведення разом із невідкладними слідчими (розшуковими) діями необхідних оперативно-розшукових заходів;
- проведення оперативно-розшукових заходів за дорученням слідчого щодо встановлення місця перебування особи, яка ухиляється від притягнення до кримінальної відповідальності [10].

Однак, аналізуючи положення чинних правових актів, можна констатувати непослідовність і нелогічність нормативного забезпечення питань взаємодії під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності, у тому числі стосовно фігурантів злочинного об'єднання, яке вчиняє незаконне поводження з вогнепальною зброєю.

Так, 7 липня 2017 р. було прийнято Наказ МВС України № 575, яким затверджено Інструкцію з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні (далі – Наказ № 575). Водночас цим наказом було визнано втрату чинності Наказом МВС України «Про затвердження Інструкції про порядок створення та організації діяльності слідчих груп та слідчо-оперативних груп» від 20 жовтня 2014 р. № 1107. Натомість Наказ МВС України від 14 серпня 2012 р. № 700, яким затверджена Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень (далі – Наказ № 700), до цього часу не втратив чинності.

У зв'язку із цим чинними є протиріччя, які містяться в Наказі № 575 та Наказі № 700. Зокрема, п. 3.4 Наказу № 700 визначає, що в разі встановлення під час проведення оперативно-розшукових заходів фактичних даних, що свідчать про ознаки злочину в діяннях окремих осіб та груп, *проте якщо їх припинення може негативно вплинути на результати кримінального провадження, начальник оперативного підрозділу інформує про це начальника слідчого підрозділу, і лише після закінчення їх проведення матеріали ОРД виносяться на розгляд оперативної наради для розроблення спільних заходів із їх реалізації.*

Водночас положення п. 4 розділу III Наказу № 575 не містить будь-яких винятків, зокрема, говориться, що «в разі виявлення під час проведення оперативно-розшукових заходів ознак злочину керівник оперативного підрозділу невідкладно направляє зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України».

Таку нелогічність можна пояснити тим, що Наказ № 700 не визнано таким, що втратив чинність, наприклад, з технічних помилок (можливо, також тому, що він не був розміщений на офіційному сайті Верховної Ради України rada.gov.ua). Однак логічність прийняття положень п. 4 розділу III Наказу № 575 викликає чимало запитань, зокрема, у п. 3 розділу XIII Наказу № 575 визначено, що матеріали оперативного підрозділу, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння членів організованих груп та злочинних організацій, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, що направляються до органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування, *повинні містити відомості про наявність і місцезнаходження доказів (у тому числі речових доказів), бухгалтерських документів, викрадених або здобутих злочинним шляхом коштів, майна та інших цінностей.*

Можна сказати, що навряд чи в межах необхідності невідкладного направлення зібраних матеріалів, у яких містяться виявлені під час проведення оперативно-розшукових заходів ознаки злочину, будуть міститися всі наведені обставини.

Крім того, варто зазначити, що п. 3.4 Наказу № 700 майже дублює положення ч. ч. 2 та 3 ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність», де вказано: «У разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України.

У разі, якщо ознаки злочину виявлені під час проведення оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження, підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, повідомляє відповідний орган досудового розслідування та прокурора про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування» [11].

У цьому контексті, на нашу думку, варто зауважити, що оперативна практика документування протиправної діяльності фігурантів злочинного об'єднання, яке вчинює незаконне поводження з вогнепальною зброєю, у більшості випадків можлива в повному обсязі в разі проведення оперативно-розшукових заходів та після отримання даних, які свідчать про ознаки злочину, відповідальність за який передбачена ст. 263 Кримінального кодексу України (наприклад, зберігання, придбання чи передача зброї), шляхом проведення комплексу оперативно-розшукових заходів, зокрема й контрольованої поставки та оперативної закупки тощо.

Висновки. У зв'язку з викладеним вважаємо, що однією з головних форм взаємодії слідчого з оперативними підрозділами Національної поліції під час реалізації матеріалів ОРД щодо фігурантів злочинного об'єднання, яке вчиняє незаконне поводження з вогнепальною зброєю, є надання слідчому матеріалів, зібраних під час ОРД, з метою вирішення питання щодо внесення відомостей до ЄРДР.

Документування протиправної діяльності фігурантів злочинного об'єднання, яке вчиняє незаконне поводження з вогнепальною зброєю, у більшості випадків можливе в повному обсязі в разі проведення оперативно-розшукових заходів і після отримання даних, які свідчать про ознаки злочину, відповідальність за який передбачена ст. 263 Кримінального кодексу України (напри-

клад, зберігання, придбання чи передача зброї), шляхом проведення комплексу оперативно-розшукових заходів, зокрема й контрольованої поставки та оперативної закупки тощо.

Наказ МВС України від 14 серпня 2012 р. № 700, яким затверджена Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень, необхідно нормативно визнати таким, що втратив чинність.

Необхідно п. 4 розділу III Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні (затвердженої Наказом МВС України від 7 липня 2017 р. № 575), у якому вказано, що «у разі виявлення під час проведення оперативно-розшукових заходів ознак злочину керівник оперативного підрозділу невідкладно направляє зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України», замінити положенням такого змісту: «у разі встановлення під час проведення оперативно-розшукових заходів фактичних даних, що свідчать про ознаки злочину в діяннях окремих осіб та груп, *проте якщо їх припинення може негативно вплинути на результати кримінального провадження, начальник оперативного підрозділу інформує про це начальника слідчого підрозділу, і лише після закінчення їх проведення матеріали ОРД виносяться на розгляд оперативної наради для розроблення спільних заходів із їх реалізації*».

Список використаних джерел:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квітня 2012 р. № 4651-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
2. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19/print1453920848713385>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України» станом на 1 червня 2012 р. – К. : Алерта, 2012. – 304 с.
4. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 14 серпня 2012 р. № 700 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organiv-dosudovogo-rozsliduvannj-doc119907.html>.
5. Про затвердження Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 7 липня 2017 р. № 575 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0937-17/print1453920848713385>.
6. Борисова Л.В. Взаємодія слідчих і оперативних підрозділів під час розслідування наркозлочинів в умовах подолання протидії розслідуванню / Л.В. Борисова // Попередження злочинів суб'єктами оперативно-розшукової діяльності : матер. наук.-практ. конф. (м. Харків, 17 грудня 2010 р.). – Х. : ХНУВС, 2010. – С. 35–37.
7. Особливості досудового розслідування незаконного виробництва, виготовлення, придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збуту наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів в умовах нового кримінального процесуального та оперативно-розшукового законодавства : [наук.-метод. рекомендації] / уклад. : К.Л. Бугайчук, О.О. Савченко, П.О. Прибіткова. – Х. : ХНУВС, 2015. – 99 с.
8. Мельниченко С.П. Криміналістична характеристика та особливості розслідування незаконного переміщення вогнепальної зброї : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 «Кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність» / С.П. Мельниченко. – Дніпро, 2016. – 223 с.
9. Христов О.Л. Взаємодія оперативних і слідчих підрозділів ОВС під час реалізації матеріалів оперативно-розшукової діяльності / О.Л. Христов // Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпропетровськ, 25–26 вересня 2014 р.). – Дніпропетровськ : ДДУВС, 2014. – С. 149–153.

10. Д'яковський Г.Л. Окремі питання взаємодії слідчих та оперативних підрозділів під час розслідування незаконного позбавлення волі та викрадення людини, вчиненого організованою групою осіб / Г.Л. Д'яковський // Науковий вісник публічного та приватного права : зб. наук. праць. – К. : Науково-дослідний інститут публічного права, 2016. – Вип. 6. – Т. 2. – С. 158–162.

11. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лютого 1992 р. № 2135-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.